23.11.2020

Maa- ja metsätalousvaliokunta
Eduskunta

KAA 9/2019 vp

Lausunto koskien KAA 9/2019 vp; Lakialoite avohakkuiden lopettamiseksi valtion mailla

SLC (Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.) kiittää mahdollisuudesta kommentoida lakialoitetta. SLC näkee kansalaisaloitteen ehdotukset huolestuttavana kehityssuuntana, mikä rajoittaisi kestävää ja monipuolista metsien käyttöä. Siten järjestömme jyrkästi vastustaa lakialoitetta.

Yleiset kommentit

Metsänomistajilla, niin julkisilla kuin yksityisilläkin, tulee olla mahdollisuudet hyödyntää monipuolisesti erilaisia metsänhoidollisia metodeja, jotta erilaisia metsiä koskevia tavoitteita voitaisiin parhaiten toteuttaa. Sillä myös valtion metsille on asetettu monenlaisia tavoitteita, ei miltei kategorinen kielto tue näiden saavuttamista.

Mikäli jatkuvapeitteisen metsänkasvatuksen lisääminen aktiivisesti valtion omisteisissa metsissä nähdään tarpeelliseksi, on siihen olemassa huomattavasti joustavampia keinoja, kuin Metsähallitusta ja valtion metsiä koskevien lakien muuttaminen ehdotetulla tavalla. Useita lakialoitteessa esitettyjä biodiversiteettia, vesientilaa, ilmastoa ja sosiaalisia tarpeita voidaan edistää ilman avohakkuukieltoa.

Metsäelinympäristöjen ja metsälajiston tilaa on kyettävä edistämään. Keinovalikoimana avohakkuiden totaalikielto sekä siirtyminen nopeasti suuressa mittakaavassa jatkuvapeitteiseen kasvatukseen sisältävät kuitenkin huomattavia riskejä ja selviä kansantaloudellisia menetyksiä. Nykyisen metsälainsäädännön mahdollistavaa jatkuvapeitteistä kasvatusta ei ole vielä testattu riittävästi, jotta voitaisiin edes harkita siihen siirtymistä laajassa mittakaavassa.

On tärkeää, että sekä yksityismetsissä että valtionomisteisissa metsissä voidaan jatkossakin hyödyntää erilaisia metsänhoidollisia metodeja ja toimenpiteitä tapauskohtaisesti. Siten metsille asetetut eri tavoitteet voidaan saavuttaa hallitusti.

Hiilensidonta ja hiilivarastot

Osana metsäteollisuuden vähähiilisyystiekarttaa on Luken toimesta laskettu, että hiilensidontaa on mahdollista kasvattaa huomattavasti lisäämällä metsänhoidollisia toimenpiteitä nykyisessä järjestelmässä, jossa jaksollisella

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0

metsänkasvatuksella on merkittävä rooli. Tällaisia toimenpiteitä ovat mm. oikein ajoitetut taimikonhoidot, lannoitukset ja kiertoaikojen pidentäminen.

Metsänhoidollisella metodeilla ei juurikaan voida vaikuttaa puutuotteiden loppukysyntään. Tukkipuun käytön lisäämisen kannalta ongelma on enemmänkin kysyntä- kuin tarjontaperusteinen.

Vesistökuormitus

Vaikka osa uusista tutkimustuloksista viittaa metsien vesistökuormituksen olevan suurempi kuin on aiemmin oletettu, on kokonaiskuormitus edelleen suhteellisen pieni. Vesistöjen kuormituksen vähentämiseen on huomattavasti joustavampia ja toimivampia keinoja kuin avohakkuiden kielto. Jatkuvapeitteistä metsänkasvatusta voidaan pitää yhtenä keinona etenkin suometsissä, mutta ei ole kannattavaa rajoittaa toimintaa yhteen metodiin. Ymmärrys metsätalouden vesistökuormituksesta lisääntyy jatkuvasti ja niin vanhoja kuin uudempiakin toimenpiteitä, kuten laskeutusaltaita, kosteikkoja ja 2-tasouomia, otetaan enenevissä määrin käyttöön vesistöjen tilan parantamiseksi.

Taloudelliset näkökulmat

Lakialoitteessa käsitellään vain vähän puuntuotannon kansantaloudellista merkitystä hyvinvoinnin luojana. Avo- ja kasvatushakkuista luopuminen vähäntäisi huomattavasti kuitupuun tarjontaa, jota uset maassa olevat biojalostamot hyödyntävät. On huomattava, että lukuisat innovaatiot, joilla pyritään korvaamaan fossiilisisia tuotteita, ovat myös riippuvaisia sellunvalmistuksesta. Avohakkuiden kielto toimisi merkittävänä negatiivisena signaalina investoijille ja heikentäisi Suomen asemaa metsäteollisuuden huippuosaamisen keskittymänä ja houkuttelevana alueena investoinneille.

Esitetty väite mustikkatulojen ylittämisestä hakkuista saatavat tulot useimmissa kohteissa on kyseenalainen. On hyvä, että metsien ekosysteemipalveluita voidaan monipuolisesti hyödyntää, mutta mustikasta saatavia tuloja ei voida verrata puunmyyntituloihin isommassa mittakaavassa. Metsien taloudellisia arvoja painottavien metsänomistajien näkökulmasta on tärkeää, että on olemassa monipuolinen keinovalikoima puunmyyntitulojen maksimoimiseksi.

Luonnon monimuotoisuus

Luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi tehdään jatkuvasti töitä metsätoimijoiden toimesta. Valtion talousmetsät ovat suurimmaksi osaksi PEFC-sertifioituja. Kummatkin Suomessa käytössä olevat metsäsertifiointijärjestelmät (PEFC, FSC) ovat päivityksen alla parhaillaan, ja niissä luonnon moninaisuutta ja vesiensuojelua koskevia kriteerejä ollaan kiristämässä. Esimerkiksi lahopuun, säästöpuiden ja suojavyöhykkeiden osalta ollaan tekemässä muutoksia luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi talousmetsissä. Sekapuustoisuutta, jota myös lakialoitteessa peräänkuulutetaan, voidaan lisätä myös jaksollisessa kasvatuksessa ja monet metsäalan toimijat myös siihen tänäpäivänä kannustavat.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Viktor Harvio, metsäasiamies

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0